

Βεδουίνος όσο θέλετε! Ποδίτης ποτέ.



«Έχοντας μέσω των τελευταίων έργων μας κάνει εμφανές στον κόσμο πόσο εκτιμούμε την ελευθερία, δεσμευόμαστε πια με αμοιβαίο χρέος να κάνουμε ό,τι μπορούμε ώστε να αποτρέψουμε την επιστροφή στην σκλαβιά»
(Levellers, συμφωνία του λαού, αγγλική επανάσταση 1647).

Ας κοιτάξουμε πέρα από τα δακρυγόνα, τα γκλομπ και τις κλούβες: η επιχείρηση την οποία διεξάγουν τα αφεντικά από το βράδυ του Σαββάτου δεν αποτελεί απλά έναν συνδυασμό καταστολής και προπαγάνδας, μα εφαρμογή μιας σειράς από μεθόδους επαναδιαπραγμάτευσης της κοινωνικής ειρήνης και συναίνεσης.

Από το κκε που βλέπει στους εξεγερμένους υποχείρια του συριζα και της σία ως τον πάγκαλο που γκρινιάζει πως η αθήνα μοιάζει με πόλη του ανατολικού μπλοκ, με τους δρόμους άδειους από καταναλωτές και από τον μητροπολίτη θεσσαλονίκης που εκλιπαρεί το ποίμνιο να πάει για ψώνια ως την δεθ που υπόσχεται δωρεάν παρκινγκ σε όσους κατέβουν στο κέντρο της πόλης για τις χριστουγεννιάτικες αγορές, όλα αφορούν έναν κοινό στόχο. Την διαδικασία διαμεσολάβησης από τον κυρίαρχο λόγο της σχέσης ανάμεσα στα υποκείμενα της εξέγερσης αλλά και της σχέσης των εξεγερμένων με τα ευρύτερα κοινωνικά κομμάτια στα οποία αναφέρονται. Την διαδικασία επιστροφής στην ομαλότητα της δημοκρατίας και των εμπορευμάτων. Έτσι, η επόμενη μέρα της εξέγερσης, που τυχαίνει να συμπίπτει με μια νεκρή φιέστα καταναλωτών όπως είναι τα χριστούγεννα, επενδύεται με την απαίτηση να γιορταστεί ως τέτοια πάση θυσία, όχι απλά για να γεμίσουν κάποια παγκάρια, μα για να επιστρέψουμε στους τάφους. Η επόμενη μέρα είναι η απαίτηση των νεκροζώντανων να μην τους ενοχλήσει τίποτα στον αιώνιο ύπνο τους. Είναι ένα moratorium, μια ανακωχή που νομιμοποιεί ό,τι διακυβεύτηκε στην εξέγερση. Είναι η ενεργητική διεκδίκηση του δικαιώματος κάποιων να γιορτάσουν επί πτωμάτων την κενότητα του θεαματικού τους κόσμου, του κόσμου μιας ήσυχης και ειρηνικής ζωής. Και δεν υπάρχει κεντρικότερο όπλο στα χέρια των στρατηγών αυτού του πολέμου από την επίκληση της απολύτου άχρονης ιδέας, της δημοκρατίας.

Ο λόγος-για-την-δημοκρατία ο οποίος αναπτύσσεται πλέον όλο και πιο πυκνά από τους δημαγωγούς της αταραξίας έχει στόχο το κοινωνικό φαντασιακό, το συλλογικό πεδίο διάθρωσης των επιθυμιών, των φόβων και των ενορμήσεων. Εκεί δηλαδή όπου διεξάγονται αόρατα οι διαδικασίες που μπορούν να εγγυηθούν ή να διασαλέψουν την τάξη και την αλήθεια της. Όλοι γνώριζαν πολύ πριν την δολοφονία του Αλέξη πως από τα βατοπέδια μέχρι τη ζαρντινιέρα, κι από τις υποκλοπές μέχρι τον νόμο-πλαίσιο, η ολιγαρχία του κεφαλαίου έχει παραιτηθεί από κάθε προσπάθεια να μοιάζει δημοκρατική ακόμα και με αστικούς όρους. Μα αυτό δεν είναι, ούτε εδώ ούτε πουθενά, κάτι που ανησυχεί τα αφεντικά. Διότι ακριβώς αυτή η διαρκής προβληματική του καθεστώτος υπό όρους «είναι αρκετά δημοκρατικό; - είναι πραγματικά δημοκρατικό;» αναπαράγει την καπιταλιστική ολιγαρχία η οποία στήνει γύρω της ένα χορό σκανδάλων, μετανοιών, παραιτήσεων, αιτημάτων και μεταρρυθμίσεων, αποτρέποντας έτσι την αμφισβήτηση όχι της δημοκρατικής ποιότητας του καθεστώτος, μα την ίδια την δημοκρατία ως τρόπο οργάνωσης του κοινωνικού. Έτσι σήμερα τα αφεντικά μπορούν ακόμα να επικαλεστούν αυτή την υπέρτατη αξία, αυτό το μηχανισμό αξιολόγησης του πολιτικού, προκειμένου να επιφέρουν την κανονικότητα, την συναίνεση, τον συμβιβασμό. Προκειμένου να αφομοιώσουν στη σφαίρα της διαμεσολάβησης την γενικευμένη αυθόρμητη οργή πριν αυτή οργανωθεί σε μια επαναστατική προοπτική, η οποία θα σαρώσει κάθε μεσάζοντα, ειρηνοποιό και δημοκράτη φέροντας μια νέα μορφή οργάνωσης, την κομμούνα.

Μέσα σε αυτό το ιλαρό κλίμα ενδοσκόπησης και απύθμενα ρηχών αναλύσεων οι έμμισθοι λειτουργοί του ψυχολογικού πολέμου, δείχνουν τους εξεγερμένους ωρυόμενοι: «Αυτό δεν είναι δημοκρατικό, αυτό περιφρονεί τους κανόνες με τους οποίους λειτουργεί η δημοκρατία μας». Δεν μπορούμε παρά να μείνουμε για λίγο άφωνοι μπροστά σε αυτό που μέχρι σήμερα νομίζαμε ανέφικτο: έστω και με την πρόθεση να παραπλανήσουν, τα αφεντικά αυτής της χώρας ξεστόμισαν κάτι αληθινό. Περιφρονούμε την δημοκρατία όσο τίποτα άλλο σε αυτό τον ξεπεσμένο κόσμο. Γιατί τι είναι η δημοκρατία πέρα από ένα σύστημα προνομίων και καταναγκασμών στην υπηρεσία της ιδιοκτησίας και της ιδιωτικότητας; Και τι είναι οι κανόνες της αν όχι οι κανόνες διαπραγματεύσεως της νομής του δικαιώματος στο κατέχειν, οι αόρατοι κανόνες της αλλοτρίωσης; Η ελευθερία, η ισονομία, η ισοπολιτεία, όλες αυτές οι νεκρές ιδεαλιστικές μάσκες δεν μπορούν να κρύψουν το έργο της μορφής τους: την καθολικοποίηση και συντήρηση του κοινωνικού ως μια οικονομική σφαίρα, ως μια σφαίρα όπου όχι μόνο το τι έχεις παράγει, μα το τι είσαι και το τι μπορείς να κάνεις έχει ήδη αποξενωθεί. Οι αστοί τάζουν, με φωνή που τρέμει από ευσέβεια: δικαιώματα, δικαιοσύνη, ισότητα. Και οι εξεγερμένοι ακούνε: καταπίεση, εκμετάλλευση, λεηλασία. Η δημοκρατία είναι το πολιτικό σύστημα όπου όλοι είναι ίσοι μπροστά στην γκιοτίνα του γενικού ισοδύναμου: του θεάματος-εμπορεύματος. Το μοναδικό πρόβλημα που απασχόλησε τους δημοκράτες από τον Κρόμγουελ μέχρι τον Μοντεσκιέ, κι από τον Νταντόν μέχρι τον Λίνκολν είναι το ποια μορφή ιδιοκτησίας είναι επαρκής ώστε να αναγνωριστεί κάποιος ως πολίτης, ποια δικαιώματα και ποιες υποχρεώσεις εγγυούνται ότι αυτός δεν θα αντιληφθεί ποτέ τον εαυτό του ως κάτι πέρα από ιδιωτή-πολίτη. Όλα τα άλλα δεν αποτελούν παρά ρυθμιστικές φιλολογίες ενός καθεστώτος στην υπηρεσία του κεφαλαίου.

Η περιφρόνησή μας για την δημοκρατία δεν πηγάζει από κάποιο ιδεαλισμό, αλλά από την πέρα για πέρα υλιστική μας εχθρότητα απέναντι σε ένα κοινωνικό μόρφωμα όπου η αξία και η οργάνωση περιστρέφονται γύρω από το εμπόρευμα και το θέαμα. Η εξέγερση αυτή ήταν εκ των πραγμάτων και μια εξέγερση ενάντια στην ιδιοκτησία και την αλλοτρίωση. Όποιος δεν κρύφτηκε πίσω από τις κουρτίνες της ιδιωτικότητάς του, όποιος ήταν στους δρόμους, το γνωρίζει καλά: τα μαγαζιά λεηλατήθηκαν όχι για να μεταπουληθούν τα κομπιούτερ, τα ρούχα, τα έπιπλα, μα για την ίδια την απόλαυση της καταστροφής αυτού που μας αποξενώνει – της φαντασμαγορίας του εμπορεύματος. Όποιος δεν καταλαβαίνει γιατί κάποιος αγαλλιάζει στην θέα ενός κατεστραμμένου εμπορεύματος είναι ή έμπορας ή μπάτσος. Οι πυρές που ζέσταναν τα σώματα των εξεγερμένων τις μεγάλες νύχτες του Δεκέμβρη ήταν γεμάτες από τα απελευθερωμένα προϊόντα του μόχθου μας, από τα αφοπλισμένα σύμβολα ενός άλλοτε παντοδύναμου φαντασιακού. Απλά πήραμε ό,τι μας ανήκει και το ρίξαμε στις φλόγες μαζί με κάθε του συνδύλωση. Το μεγάλο πότλας των προηγούμενων ημερών ήταν και μια εξέγερση της επιθυμίας απέναντι στον επιβεβλημένο κανόνα της έλλειψης. Μια εξέγερση του δώρου απέναντι στην κυριαρχία του χρήματος. Μια εξέγερση της αναρχίας της άξιας χρήσης απέναντι στην δημοκρατία της ανταλλακτικής αξίας. Μια εξέγερση της αυθόρμητης συλλογικής ελευθερίας απέναντι στην εκλογικευμένη ατομική πειθαρχηση.